

הצנזורה אסרה להציג את

„נתיבי התהילה“

מחשש כגינה בכבוד הצבא הצרפתי, בעוד שבצרפת עצמה הוצג הסרט

בהצלחה רבה!

הכוז לגנרל!

ידעת עד מה מיואש ובודד אני בשעה זאת. סלחי לי על הבלבולים הרבים במכתב. מחשבות והרהורים חדשים ומשונים כובשים אותי במהירות מסחררת ואני פשוט מתבלבל.

אם סרג'נט פיקאר או קפטן אטיין יבואו אלייך אי פעם, האמיני לכל מה שיספרו לך. שניהם נמנים על ידידי. ופיקאר הוא הכומר, והוא הבטיח להעביר אליך את המכתב. נדמה לי שגם קולונל דקס יכול להמנות על ידידי, אם כי לא היינו כה קרובים איש לאחיו. הם ודאי יספרו לך מה התרחש, באיזו מהירות התגלגלו העניינים. הבוקר ערכנו התקפה ולא עלה בידנו לכבוש את היעד. נדמה לי כי יובלות עברו מאז. אך הכשלון לא נגרם באשמתנו. אין יצור אנושי בעולם שיכול היה להתקדם מול אש נוראה כל כך. מישוהו חיפש שעיר לעזאזל שיעשנו לקח ודוגמה לאנשים, ואני הוא השעיר לעזאזל הזה. ישנם שניים נוספים אשר גורלם מר כגורלי. הואשמו בפני בית דין צבאי ואנו עומדים להיירות עם שחר. בבית הדין האשימו אותנו בפחד, דנות, אך זה לא היה בית דין, זה היה עיוות דין. אני לא הייתי פחדן, על כך אני נשבע לך. אך הם זקוקים לשעיר לעזאזל. אינני רוצה לאמר כי לא פחדתי. אין איש אשר לא פחד. — — —

אני אוהב אותך כל-כך!

מרוץ השעות מבעית אותי, בכל רגע אני עלול לשמוע את פעמיהם של הזקיפים הבאים לקחת אותנו. לא, זה לא נכון. בחוץ עדיין שולט הלילה, והם לא יירו בנו לפני פלישת שחר. הם זקוקים לאור בכדי לכוון את הרובים. כל כך קשה להיות כנה, דווקא בעתות משבר. כוונתי היא לאמר לך, שאני חש כאילו הם עלולים לבוא בכל רגע. למען האמת נותרו לי עוד כמה שעות חיים. ושעות אלה תמשכנה ללא סוף וללא תוחלת, ובכל זאת תחלופנה כל כך מהר. כבר עתה אני חש את כל תוכי והנה הוא קהה ועמום, כאילו עופרת ממלאת את כל מעי. כן, עוד מעט תמלא אותם עופרת. אולי אצליח להשתלט קצת על עצמי בעזרת הכתיבה של מכתב זה המיועד לך, יקירתי. אשתדל לא להעיק בכאב הממלא את לבי על לבך, כי כאשר תקראי את השורות האלה, כבר תחלופנה כל צרותי. אף פעם

המשיך דקס ואמר, „הרי שאיש אחד כמוהו כמאה. אלא שאני אינני יודע כיצד אבחר בו. לכן אצטרך להציע את עצמי. אחרי הכל, הרי עלי מוטלת מלוא האחריות לכשלון. אני הוא הקצין האחראי.“

„אל נא, אל נא קולונל“, אמר דה גורוויל. „אני חושב שאתה נרגש יתר על המידה. אין הדבר נוגע כלל לקצינים.“

„בניתי שנחליט על תריסר. לא נטען כי היה זה מרד. יהיה זה טוב יותר אם נמנע במדת האפשר משימוש במונח מסעיר זה. פשוט, פחדנות לנוכח פני האויב.“

„אני התכוונתי לארבע מחלקות“, אמר אסולן. „והנה אנו יורדים כבר לכתה בודדת אחת...“

„אני מתחנן בפניכם, רבותי“, פתח דקס ואמר, ושוב לא רצה לעצור בעד עצמו, כי חש שדבריו עושים רושם על דה גורוויל. „תריסר אנשים! תריסר חיילים, ממש כאילו היו תריסר ראשי בקר. זה איום ונורא. או שכל הגדוד אשם, או שרק אני חייב לשאת באחריות. זכרו את ציוני השבח להם זכינו, זכרו את אשר עבר עלינו בגורת סושה. את מצבם של האנשים, את הגשם. ואת האש הרצחנית של הבוש. הגנרל בכבודו ובעצמו טעם שמץ מזה אתמול. אם עונש לדוגמה אתם מחפשים, מדוע לא תסתפקו באיש אחד? מדוע דווקא תריסר? מי יוכל לבחור בהם? מניין בקח אותם? ומי יודע איזה קשרים יש להם? ברנשים אומללים, הם ניסו גם ניסו להתקדם. זה היה בלתי אפשרי. על דברתי רבותי, הם לא היו פחדנים. הם רחוקים ממידה זאת. הם היו גבורים...“

„בקיצור, אסולן, אני ממליץ שאנו נסתפק באיש אחד מכל פלוגה. זה יהיה בסך הכל ארבעה.“

„אבל אדוני...“ ניסה אסולן להתנגד.

„בלי אבל, גנרל. זאת היא החלטתי הסופית.“

„אם אתה עומד על כך, אדוני, אני נאלץ להכנע.“

אך אני מוותר רק משום שאדוני הוא בעל דרגה גבוהה יותר.“

„כן, אני עומד על כך, אסולן. לא יותר מארבעה אנשים.“



מחלקה שלמה מכל פלוגה בגדוד הזה. וזאת — לאחר שאני נוקט במידת החסד, כי למען האמת יש להעמיד אל הקיר את הגדוד כולו...“

„מדת החסד? אינך מתכוון לזאת ברצינות, אדוני. הן סבלנו בין כה וכה למעלה מחמישים אחוזי אבידות...“

„כן, אך כולם נפלו בעמדות שלנו. במחיר הזה יכולנו כבר להיות מן העבר השני של הפימפל.“

„נראה לי, אסולן,“ התערב בוויכוח דה גורוויל, „שגודש האבידות מוכיח כי האש היתה אדירה, גם אם רוב הנפגעים נפגעו עוד בעמדות הגיחה.“

„אמנם כן,“ אמר אסולן, „אך העיקר הוא בכך שהאנשים סרבו להתקדם. היה עליהם להיהרג לפחות מחוץ לחפירות ולא בתוכן.“

„הם לא בחרו במקום בו ייהרגו“, אמר דקס. „הגרמנים עשו זאת במקומם.“

„הם לא התקדמו! אינך יכול להבין זאת?“ הרעים אסולן.

„מבין היטב, אדוני“, אמר דקס, „אלא שאתה טוען כי הם סרבו להתקדם, בעוד שאני טוען כי הם לא יכלו להתקדם. זה היה בלתי אפשרי לחלוטין. ובכל זאת ניסו כמה מהם להסתער למרחק מטרים אחדים. רבים, פשוט מאד, הועפו בחזרה לעמדות, אם אפשר להתבטא כך.“

„זה קצת מוגזם לדעתי, גנרל“, אמר דה גורוויל.

משפט צבאי או עיוות דין?

„ובכן, מה אדוני מציע?“ שאל אסולן.

„למשל עשרה אנשים מכל פלוגה. ארבעים בסך הכל.“

„זאת היא כמעט מחלקה“, אמר דקס. „לפי התקן הנוכחי של אנשי הגדוד הזה.“

„כלום אינך מגזים במקצת, קולונל?“ שאל דה גורוויל וחיך בנועם.

„אם את העונש לדוגמה אתה מבקש, אדוני,“

הוצאת „דשא“ גאה להציג לקורא העברי את הספר „נתיבי התהילה“ מאת המפרי קוב. המספר על משפט שדה מחריר ומעוות. שזיעזע את צרפת.

מתכונת ספרי-כיס — 95 אגורות

לא תיארתי לעצמי כי זמן יכול להפיק מועקה שכזאת.

מה יהיה עתה גורלך, יקירתי? מה יהיה גורלה של אותה בריה פעוטה, ההולכת ונוצרת עתה בתוך ככי גופך? זה הגוף אשר אהבתי כל כך, ואשר אותו שוב לא אוכה לראות... אך לא על גופך אני מהרהר עתה. אני כבר פשטתי את הגופניות הגש-מית שלי; שוב אין לי יצרים, אך מאידך-גיסא, מוחי מתחדד והולך, והוא עומד על סף ההתפוצצות. צערי על גורלך הוא מכאיב ומדהים עד שאינני יכול לשאתו עוד. כל נימה בגופי ובישותי זוועת אליך, מנסה לשוא להביאך אלי, כדי שיחדיו נוכל לעודד איש את רעותו. אך אני בודד, ואמצעי ה-קשר היחיד העומד לרשותי, הוא לכתוב את המכתב הזה, אשר את תקראי בו כאשר לא אהיה כבר.

(היו אלו קטעים מתוך הספר „נתיבי התהילה“)

„יהיה כך. אני אסתפק בארבעה. אחד מכל פלוגה, אתה שומע דקס? מחר הם יוצאו להורג ביריה ברור?“

„בלי משפט, אדוני?“

„לא ולא. בית הדין הצבאי יתכנס במצודה בשעה שלש אחרי הצהריים.“ — — —

לא הייתי פחדן!

אשתי יקירתי, במה אתחיל לספר לך על מה שקרה לי? זוהי אכזריות רבה מדי; דעי לך, כי בשעה שתקראי את אגרותי זאת, שוב לא אהיה בין החיים; לו



הנקראים ביותר בישראל

ספרי-כיס „דשא“